

Rekisteritutkimuksen tukikeskuksen johtoryhmän kokous

Pöytäkirja

Aika: 15.06.2009 klo 12.00-14.00
Paikka: THL, Lintulahdenkuja 4, 1. krs, Collegium,
Läsnä: Jaason Haapakoski, THL
Päivi Hämäläinen, THL
Ulla Hämäläinen, Kela
Markku Heliövaara, THL (puheenjohtaja 7-13)
Päivi Leino-Arjas, TTL
Pasi Moisio, THL (1-5)
Hilkka Riihimäki, asiantuntijajäsen (puheenjohtaja 1-6)
Irma-Leena Notkola, ReTKi
Marianne Johnson, ReTKi, sihteeri

1. Kokouksen avaus

Johtoryhmän puheenjohtajan Timo Klaukan poismenon takia sovittiin, että Hilkka Riihimäki toimii kokouksen alussa puheenjohtajana. Hilkka Riihimäki avasi kokouksen kello 12.04.

2. Timo Klaukka in memoriam

ReTKin johtoryhmän pitkäaikainen jäsen ja istuva puheenjohtaja, Kelan tutkimusprofessori Timo Klaukka, kuoli 21.5.2009. Hilkka Riihimäki piti pienen muistopuheen, jossa hän toi esiin Timon merkittävän roolin rekisteritutkimuksen ja ReTKin tukijana ja kertoi Timon elämäntyöstä myös yleisemmin – unohtamatta mainita kaikessa yhteistyössä esille tullutta Timon lämmintä ja helposti lähestyttävää persoonaa. Muistohetki päätettiin hiljaiseen hetkeen.

3. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin sellaisenaan.

4. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Puheenjohtaja pyysi lyhyen selonteon siitä, miten edelliseen pöytäkirjaan merkityt asiat ovat edenneet. Irma-Leena kertoi, että THL:n uudet jäsenet ReTKin johtoryhmään on nyt asetettu. Menettelytavat olivat

loppujen lopuksi vähän erilaiset ja mutkikkaammat kuin edellisessä kokouksessa kaavailtiin. Olli Nylanderin siirtyminen Valviraan muutti osaltaan alkuperäisiä suunnitelmia. Hänen asemastaan THL:n toiseksi varajäseneksi pyydettiin Pasi Moisiota, joka suostui ja tuli nimitetyksi. Toimintasuunnitelmaan ei ole tehty edellisessä pöytäkirjassa ehdotettua muutosta kohtaan ReTkin toimintaympäristöstä, koska toimintasuunnitelmassa käytetty ”Tieto-osasto” on oikea nimitys osastolle, johon ReTki hallinnollisesti sijoittuu THL:ssä. Toimintasuunnitelma ja toimintakertomus, johon ei tullut kuin pieniä kommentteja johtoryhmän jäseniltä, on nyt stilisoitu ja ne viedään nettiin. Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

5. Johtoryhmän uudet jäsenet; esittäytyminen

Johtoryhmän uusi jäsen Päivi Hämäläinen ja uusi varajäsen Pasi Moisio, molemmat THL:stä, esittäytyivät ja kertoivat suhteestaan rekisteritutkimukseen ja ReTkiin. Kolmas uusi jäsen, Kelan varajäsen Ilona Autti-Rämö, ei ollut paikalla, mutta Ulla Hämäläinen kertoi Kelan päättäneen, että tämän vuoden loppuun asti Ulla on Kelan varsinainen jäsen ja Ilona varajäsen. Myös vanhat jäsenet esittäytyivät ja kertoivat rekisteritutkimuksen liittyvistä taustoistaan. Irma-Leena jakoi THL:n pääjohtajan päätöksen (10.6.2009), johon on kirjattu ReTkin johtoryhmän kaikki jäsenet ja varajäsenet.

6. Uuden puheenjohtajan valinta

Ensiksi keskusteltiin THL:n puheenjohtajuuden jaksottamisesta. Sovittiin, että neljän vuoden sisällä THL:llä on kaksi puheenjohtajuuskautta ja TTL:lla ja Kelalla kummallakin yksi. Puheenjohtajakaudet vaihtuvat kuitenkin vuosittain, eikä THL täten istu puheenjohtajana kahta vuotta peräkkäin vaan joka toinen vuosi. Tämä päätös olisi kirjattava ReTkin johtosääntöön, kun se päivitetään.

Markku Heliövaaraa ehdotettiin uudeksi puheenjohtajaksi ja ehdotusta kannatettiin. Markku otti mielihyvin tehtävän vastaan ja siirtyi saman tien kokouksen puheenjohtajaksi.

7. Toiminta- ja talouskatsaus

Toiminta- ja talousasiat käytiin läpi kokouksessa jaetun liitteen mukaisesti. Alkuvuodesta Irma-Leenaa paljon työllistänyt THL:n tutkimuslupakäytäntöjä miettivän työryhmän loppuraportti on ollut lausuntokierroksella. Päivi H. kertoi että lausunnoista ilmenee selvästi, että ReTkillä ja THL:n lupia käsittelevillä henkilöillä on työsarkaa selittää tutkimuslupamenettelyjä ja tukea tutkijoita lupahakemuksissa. THL:n tutkimuslupalomake olisi myös syytä tehdä paremmin tutkijoita ohjaavaksi. THL:n wikiin on tarkoitus luoda sivu, josta voi seurata lukumäärällisesti, miten monta lupahakemusta on missäkin käsittelyvaiheessa.

Verkkokoulua kehittämään tulleen Anni Autere-Kestin työsuhte päättyi 31.5.2009. Valitettavasti THL:n uutta julkaisujärjestelmää ei ole saatu siihen pisteeseen, että ReTkin verkkokoulumateriaalia olisi voitu sinne viedä. Anni on siirtänyt materiaalin DocBook –muotoon, josta pitäisi olla helppoa myöhemmässä vaiheessa siirtää tiedot verkkosivuille. Jaason piti onnena onnettomuudessa, että verkkokoulumateriaali on nyt viety DocBookiin ja kehotti myös jatkossa hoitamaan aineiston ylläpidon ja päivittämisen DocBookissa, josta se helposti muuntuu eri julkaisumuotojen käyttöön.

ReTkin verkkosivuista maaliskuussa tehdyn kyselyn tulokset olivat kokouksessa nähtävänä. Vastanneita oli vain 27 ja he olivat suurimmaksi osaksi tyytyväisiä Retkin verkkosivuihin. Vastaajien kommentteja tullaan ottamaan huomioon siirrettäessä ReTkin sivuja THL:n uuteen julkaisujärjestelmään.

Irma-Leena kertoi vielä mm. rekisteri- ja lupaviranomaisille 5.5. järjestetystä tapaamisesta, ReTkin yhdessä Yhteiskuntatieteiden tietoaarkiston ja Jyväskylän yliopiston Ihmistieteiden menetelmäkeskuksen kanssa suunnittelema seminaarista ja ReTkin osallistumisesta sähköisten aineistojen arkistointia käsittelevään seminaariin ja kokoukseen. Päivi kertoi, että THL on mukana Tilastokeskuksen aineistojen arvomäärittely -hankkeessa ja selvittää THL:n sisällä sähköisten aineistojen arkistointia. Irma-Leena kertoi että OPM:n rahoittama CSC:n poikkihallinnollinen selvityshanke 'Tutkimuksen tietoaaineistot', jonka tehtävänä on kartoittaa ja koordinoita julkisin varoin luotujen sähköisten tietoaaineistojen ja tietovarantojen hyödyntämisen tehostamista, myös mieltii sähköisten aineistojen arkistointia.

8. Etäkäyttöhanke: tilannekatsaus ja keskustelua

Marianne kertoi, että CSC:n ja ReTkin OPM:lle laatima hakemus on tuottanut tulosta ja OPM on myöntänyt CSC:lle etäkäytön valmisteluhankkeeseen 440 000 euron rahoituksen puoleksitoista vuodeksi eteenpäin. Loppuraportti on esitettävä huhtikuun lopussa 2011. ReTkin vastuulla olevia osuuksia toteutetaan niin, että CSC maksaa ReTkin valitseman työntekijän palkan. Muihin kuluihin molemmat tahot voivat käyttää rahaa yhteisesti sovittavalla tavalla. Hankkeen tiimoilta on pidetty pari työkokousta. Toisessa oli mukana myös Jouko Verho Tilastokeskuksesta, joka esitteli Tilastokeskuksen tutkimuslaboratorion yritystietojen etäkäyttöhankeita. CSC ja ReTki ovat sopineet hankkeen esittelykokouksista THL:n (Jaason Haapakoski) ja Kelan kanssa (Maria Rinta-Paavola). Syksyllä on tarkoitus tehdä tutustumismatka Ruotsiin ja järjestää aiheesta seminaari, jossa pohjoismaisia etäkäyttöratkaisuja esitellään tutkijoille.

Johtoryhmässä pidettiin tärkeänä, että projektin eri toimijoiden roolit selvitetään ja kirjataan heti projektin alkuvaiheessa. Tilastokeskuksen aineistot olisi tärkeää saada etäkäyttöjärjestelmään mukaan. Näin ollen Tilastokeskukseen olisi tärkeää olla yhteydessä hankkeen alkuvaiheista alkaen. Ulla kehotti hanketta etenemään varovaisesti rekisterinpitäjien suhteen ja piti tärkeänä, että mahdollisuus räätälöityihin aineistopaimintoihin säilyisi jatkossakin etäkäytön rinnalla. Keskusteltiin hankkeen ohjausryhmästä. Ehdotettiin, että ohjausryhmään pyydetäisiin VM:n edustajaa. STM:n mahdollista edustajaa on pyydetävä viranomaisteitse, siten että STM ehdottaa edustajansa. Lopuksi ehdotettiin, että ReTkin johtoryhmälle järjestetään etäkäyttöhankeeseen esittely sekä demonstraatio Ruotsin Mona -järjestelmästä ja mikäli mahdollista Tilastokeskuksen etäkäyttöjärjestelmästä.

Sovittiin, että on selvitettävä ReTkin ja THL:n hallinnolliset kuviot sellaisissa tapauksissa, että ReTki hakee ulkopuolista rahoitusta ja ReTkin työntekijä tekee töitä ulkopuolisella rahoituksella. Etäkäyttöhankeessa ulkopuolisen palkkaaminen on suunniteltu hoidettavaksi niin, että ReTkin osuutta tekevä henkilö on työsuhteessa CSC:hen mutta mielellään työskentelisi ReTkissä/THL:ssä (ns. palkattomana työntekijänä).

9. Vuoden 2009 neuvottelupäivä

ReTkin johtosääntöön on kirjoitettu, että ReTki järjestää vähintään joka toinen vuosi neuvottelupäivän. Tämän vuoden toimintasuunnitelmaan on kirjattu neuvottelupäivän järjestäminen loppuvuodesta. Neuvottelupäivän aihealueeksi on suunniteltu rekisterien tutkimuskäyttöä säätelevät lait ja niiden ongelmat ja muutostarve. Irma-Leena pyysi johtoryhmää ehdottamaan päivän ajankohtaa ja osanottajia.

Ehdotettiin, että kutsuttavien painopiste olisi päätöksentekijöissä, eli ihmisissä, jotka voivat vaikuttaa lakeihin. Muita kutsuttavia olisivat mm. yliopistoissa ja tutkimuslaitoksissa tutkimusohjelmista vastaavat henkilöt. Myös Pohjoismaissa vaikuttaneita tutkijoita olisi hyvä saada paikalle. Sovittiin, että ReTki laatii listan kutsuttavista. Listaa voivat sitten johtoryhmän jäsenet täydentää. Neuvottelupäivän ajankohdaksi sovittiin marraskuu.

10. Kelan, THL:n ja TTL:n johdon tapaaminen syksyllä 2009

Sovittiin järjestettäväksi ReTkin rahoittajatahojen johtajien tapaaminen lokakuussa. Irma-Leena ehdotti, että olisi hyvä jos tapaamisessa olisivat pääjohtajien lisäksi mukana myös ne johtajat, joiden toimialueeseen ReTkin toiminta ja/tai rahoitus laitoksessa kuuluu. Tältä pohjalta Irma-Leena oli hahmotellut, että THL:stä kutsuttavia olisivat pääjohtaja Pekka Puskan lisäksi toimialajohtaja Marina Erhola ja Tieto-osaston johtaja Päivi Hämäläinen, Kelasta pääjohtaja Jorma Huuhtasen lisäksi johtajat Mikael Forss ja Olli Kangas ja TTL:stä pääjohtaja Harri Vainion lisäksi osaamiskeskuksen johtaja Kai Husman ja tiimipäällikkö Eira Viikari-Juntura. Tähän listaan ehdotettiin lisättäväksi ainakin Mikko Härmä TTL:stä .

11. Muut mahdolliset asiat

Ajanpuutteen takia tätä kohtaa ei käsitelty.

11. Seuraava kokous

Seuraava kokous sovittiin pidettäväksi 21.9.2009 klo 14-16 THL:n Lintulahden toimipisteessä.

12. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 14.05.